

SELETUSKIRI VILJANDI KESKLINNA KOOLI ARENGUKAVALLE 2026–2030

1. Eesmärk ja kontekst

Viljandi Kesklinna Kool on maakonna suurim üldhariduskool, mille arengukava 2026–2030 keskendub õppija arengule, meeskonnatööle, lõimingule ja koostööle. Kool töötab kahes põhiosas — Jakobsoni tn 42 (I–IV klassid) ja Uueveski tee 1 (V–IX klassid) — ning lisaks toimub õppetöö tehnoloogiamajas, väikeklasside hoones ja võimlas. Arengukava lähtub kooli väärtustest: **hoolivus, koostöö, loovus ja vastutus** (lk 4), mis on suunatud õppijakeskse ja uuendusmeelse hariduse pakkumisele.

2. Mõistete selgitus

2.1. Arengukava

Arengukava on kooli strateegiline dokument, mis määrab kindlaks kooli eesmärgid, tegevused ja investeeringud kindlaks ajaperioodiks.

2.2. Viljandi Kesklinna Kooli arengukava 2026–2030 kuus peamist arendusvaldkonda:

Mõiste	Definitsioon	Selgitus ja tähendus kooli kontekstis
Õppekava	Õppekava on strateegiline alusdokument, mis määratleb õppe eesmärgid, sisu, õpitulemused, hindamise põhimõtted ja korralduse.	Koolil on kohustus kohandada riiklik õppekava vastavalt oma eripärale ja väärtustele. Õppekava seob õppe eesmärgid, aineühendused ja lõimingu ning toetab õppija terviklikku arengut.
Õpikeskkond	Õpikeskkond hõlmab füüsilist, sotsiaalset ja digitaalselt loodud keskkonda, kus toimub õppimine ja õpetamine.	Kooli õpikeskkond peab toetama õppija heaolu, loovust, motivatsiooni ja koostööd. Siia kuuluvad klassiruumid, õuealad, digivahendid, suhted ja koolikultuur tervikuna.
Juhtimine	Juhtimine koolis on protsess, mille kaudu kavandatakse, juhatakse ja hinnatakse õppe- ja kasvatustegevust eesmärgipäraselt ja koostöös kõigi osapooltega.	Kooli juhtimine hõlmab strateegilist planeerimist, personalijuhtimist, otsustusprotsesside läbipaistvust ja kaasavat juhtimiskultuuri. Juhtimine toetab kooli visiooni ja arengukava elluviimist.
Koostöö ja võrgustikutöö	Koostöö tähendab ühiste eesmärkide nimel tegutsemist kooli sees ja väljaspool. Võrgustikutöö on kooli sidus tegevus partneritega, teiste koolidega ja kogukonnaga.	Viljandi Kesklinna Kool teeb koostööd aineühenduste, tugispetsialistide, lapsevanemate ja välispartneritega. Võrgustikutöö toetab õppija arengut ja kogukondlikku õppimist.
Meeskonna liikmete areng	Meeskonna liikmete areng on kooli töötajate professionaalse ja isikliku arengu toetamine läbi	Kool loob tingimused õpetajate ja tugispetsialistide pidevaks professionaalseks kasvuks, meeskonnatöö arendamiseks ja töörahulolu suurendamiseks.

Mõiste	Definitsioon	Selgitus ja tähendus kooli kontekstis
	koolituste, mentorluse ja eneseanalüüsi.	
Õpetajate õpiring	Õpetajate õpiring on õppimise eesmärgil moodustatud grupp õpetajaid, kes tegelevad ühise teemaga. Õpiringis toimub süsteemne koostöö, arutlemine, kogemuste jagamine ja uute praktikate katsetamine.	Õpiring toetab õpetajate professionaalset arengut, ühtse õpetamiskultuuri kujundamist ja tõenduspõhiste õpetamisvõtete juurutamist. Kooli juhtkond loob õpetajatele võimalused koos õppimiseks. Meie koolis õpivad kõik.
Sisehindamissüsteem	Sisehindamissüsteem on kooli eneseanalüüsi ja kvaliteedijuhtimise protsess, mille eesmärk on hinnata õppe- ja kasvatustöö tulemuslikkust ja kavandada arengutegevusi.	Sisehindamine võimaldab koguda andmeid, analüüsida kooli tugevusi ja parenduskohti ning kujundada tõenduspõhiseid otsuseid õppe- ja juhtimiskvaliteedi tõstmiseks.

2.3. Lõiming

Viljandi Kesklinna Kooli arengukava 2026–2030 õppekava arenduses on rõhk ainete ja formaal- ja mitteformaalõppe lõimingul.

Mõiste	Definitsioon	Selgitus ja tähendus kooli kontekstis
Lõiming	Lõiming on õppe- ja kasvatustegevuse sidumine terviklikuks süsteemiks, kus teadmised, oskused ja väärtused on seotud erinevate ainete ja eluvaldkondade vahel.	Lõiming aitab luua õppijale terviklikku maailmapilti ja seostada õpitut reaalse eluga. Kool kasutab lõimingut nii ainetesiseselt kui ka ainetevaheliselt, ühendades õpitegevused ühise teema, eesmärgi või projekti kaudu.
Ainetevaheline lõiming	Ainetevaheline lõiming on erinevate õppeainete vahelise koostöö vorm, mille eesmärk on arendada üldpädevusi ja siduda teadmised tervikuks.	Viljandi Kesklinna Koolis toimub lõiming näiteks projektõppe, teemakuude ja ühisürituste kaudu. Õpilased õpivad mõistma, kuidas teadmised eri õppeainetest toetavad üksteist ja aitavad lahendada praktilisi probleeme.
Formaalõpe	Formaalõpe (formaalharidus) on struktureeritud, eesmärgipärane ja ametliku õppekava alusel toimuv õpe, mille lõpus antakse tunnistus või kvalifikatsioon.	Kooli põhitegevus toimub formaalhariduse raamides — riikliku õppekava järgi toimuv õpetus, mille tulemused on hinnatavad ja millel on õiguslik tunnustus.

Mõiste	Definitsioon	Selgitus ja tähendus kooli kontekstis
Mitteformaalõpe	Mitteformaalõpe on eesmärgistatud ja organiseeritud õppetegevus väljaspool formaalharidussüsteemi, mis toetab teadmiste, oskuste ja hoiakute kujunemist, kuid ei lõpe ametliku kvalifikatsiooniga.	Kooli kontekstis hõlmab mitteformaalõpe huvitegevust, õpilasüritusi, projektõpet, noorsootööd ja õuesõpet. See toetab õpilaste loovust, sotsiaalseid oskusi ja enesejuhtimist.
Formaal- ja mitteformaalõppe lõiming	Formaal- ja mitteformaalõppe lõiming tähendab ametliku õppekava alusel toimiva õppe ja vabatahtliku, kogemusliku õppe ühendamist tervikuks, et toetada õppija isiksuse, oskuste ja hoiakute arengut.	Kool lõimib formaal- ja mitteformaalõppe, ühendades tunniplaani ja huvitegevused, projektipäevad, loovtööde tegemise ja kogukonnapõhised tegevused. See toetab elukestvat õpet ja õppija individuaalset arenguteed.

2.4. Koostöörühmad

Mõiste	Definitsioon	Selgitus ja tähendus kooli kontekstis
Koostöörühmad	Koostöörühmad on kooli töötajatest moodustatud meeskonnad, kes tegutsevad kindla eesmärgi või arendusvaldkonna nimel ning panustavad kooli arengukava elluviimisse.	Viljandi Kesklinna Koolis toetavad koostöörühmad kooli eesmärkide saavutamist. Need rühmad aitavad jagada kogemusi, arendada õppetöö kvaliteeti, siduda eri valdkondi ja toetada õpetajate professionaalset arengut. Koostöörühmade tegevus on regulaarne, eesmärgistatud ja tulemuspõhine. Koostöörühmad on näiteks: aineühenduste juhid, aineühendused, Tervist Edendava Kooli meeskond, Kiusamisvaba kooli meeskond jne).

2.5. Õpirühmad Viljandi Kesklinna Koolis

Õpirühmad toetavad kooli õppijakeskset lähenemist ja koostööpõhist õppimist. Õpitempost lähtuvad õpirühmad aitavad hoida fookuses õppijat, et ta saaks edeneda oma võimete kohaselt.

Need mõisted on otseselt seotud arengukava fookusega „Õppija areng ja lõiming“ ning toetavad kooli eesmärki pakkuda paindlikku ja kaasavat õpikeskkonda.

Mõiste	Definitsioon	Selgitus ja tähendus kooli kontekstis
Õpirühm	Õpirühm on õppimise eesmärgil moodustatud grupp õppijaid, kes tegelevad ühise teema ja õpieesmärgi nimel. Õpirühmas õppimine põhineb koostööl, vastastikusel toel ja õppija aktiivsel osalusel.	Viljandi Kesklinna Koolis kasutatakse õpirühmi paindliku õppekorralduse vormina, mis aitab toetada õppija individuaalset arengut ning leida üles iga õppija andekus, mida temale parimas tempos arendada.
Õpitempost lähtuvad õpirühmad	Õpitempost lähtuvad õpirühmad on paindlikud õppijarühmad, mis moodustatakse vastavalt õpilaste individuaalsele õppimise tempole ja oskuste arengule.	Koolis võimaldavad need rühmad igal õppijal õppida talle sobivas tempos ja mahus, vältides nii õpiraskuste kuhjumist kui ka alakoormust. Rühmade koosseis on muutuv ja sõltub õppijate arengust.

3. Investeeringute vajadus ja põhjendus

Investeeringud kooli kontekstis tähendavad nii materiaalsete varade (nt hooned, seadmed, õppevahendid) kui ka immateriaalsete ressursside (nt koolitused, arendusprogrammid) arendamist, eesmärgiga parandada hariduse kvaliteeti ja kestlikkust.

Kooli arengukava lõpposas on toodud **investeeringute vajadus ja prognoos**, mis toetab õppe- ja kasvatustegevuse kvaliteeti, töötajate arengut ning koolikeskkonna uuendamist.

Investeeringuid tehakse võimaluste piires **kooli enda eelarvest, koolipidajaga koostöös** kui ka **kooli väliste partnerite** (nt sponsorid, projektid, fondid ja koostööprogrammid) kaudu saadud rahalistest vahenditest. Selline mitmekesine rahastusmudel võimaldab tagada kooli arenguks vajalikud ressursid ning paindlikkuse pikaajaliste eesmärkide täitmisel.

3.1. Väliõppe alade rajamine

- **Sisu:** Väliõppekohad.
- **Põhjendus:** Toetab mitteformaalõppe lõimimist formaalõppega ja aktiivõppemeetodite kasutust.

3.2. Varikatusega jalgrataste parkla rajamine

- **Sisu:** Suurte maja hoovialal varikatusega jalgrattaparkla
- **Põhjendus:** Kaasaegne jalgrataste parkla suurte maja hoovialal. Vähendada jalgrataste hoiustamiskohtade puudust.

3.3. Mentorprogramm ja koolitused

- **Sisu:** Õpetajate mentorlusprogrammi juurutamine ja koolituste korraldamine.
- **Põhjendus:** Tagab uute õpetajate toetamissüsteemi ja töötajate professionaalse arengu.

3.4. Tööjõukulu lõimingu mudeli arendamiseks

- **Sisu:** Lõimitud õppe rakendamise väljatöötamine.
- **Põhjendus:** Vajalik õpetajate lisatöö katmiseks ja kvaliteetse õppe arendusprotsessi läbiviimiseks.

3.5. Rahvariided ja koolikultuuri tugevdamine

- **Sisu:** Kooli esindusriided ja rahvarõivad pidulike sündmuste jaoks (Maakonna tantsupidu, Eesti üleriigiline tantsupidu jne)
- **Põhjendus:** Toetab kooli identiteeti, traditsioone ja kultuuriväärtuste hoidmist.

3.6. Kooli kuvandi uuendamine

- **Sisu:** Kooli visuaalse identiteedi ja kuvandi loomine (logo, värvilahendus, kujundusjoon, kooli sümboolika ja riietus).
- **Põhjendus:** Tugevdab kooli mainet ja ühtset kuvandit ning toetab kooli nähtavust ja kogukonnatunnet.

3.7. Spetsialiseeritud õpperuumide renoveerimine ja varustamine

- **Sisu:** Loodusainete laborid, tehnoloogiaõppe ruumid, kunsti- ja muusikaklassid.
- **Põhjendus:** Kaasaegsed õpperuumid toetavad praktilist ja uurimuslikku õpet, soodustavad lõimingut ning arendavad õpilaste loovust ja probleemilahendusoskust.

3.8. Klassiruumide mööbli ja sisustuse uuendamine

- **Sisu:** Ergonoomilised toolid, kohandatavad tööalad ja grupitööks sobivad lauad jne.
- **Põhjendus:** Toetab õppijakeskset õpet ja koostööpõhist õppimist.

3.4 Õppevahendite ja digivahendite uuendamine

- **Sisu:** Seadmed nopheõppeks ja lõiminguks, digitaalsed õppevahendid, IT-võimekuse tõstmine.
- **Põhjendus:** Tagab võrdsed võimalused ja kvaliteetse õpikeskkonna.

4. Kokkuvõte

Viljandi Kesklinna Kooli investeeringute programm 2026–2030 lähtub kooli põhiväärtustest ja strateegilistest sihtidest. Kavandatud tegevused — alates õpperuumide ja digivahendite uuendamisest kuni mentorlusprogrammini — toetavad kooli visiooni „*Loome keskkonna, kus valikud avavad uksi ja iga õppija leiab oma tee tulevikku.*”